

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců Mgr. Evy Šonkové a Mgr. Tomáše Kocourka v právní věci žalobce: **J. Z.**, zastoupeného JUDr. Petrem Holubem, advokátem se sídlem Tyršova 504/5, Kopřivnice, proti žalovanému: **Krajský úřad Moravskoslezského kraje**, se sídlem 28. října 117, Ostrava, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 2. 2022, č. j. MSK 159090/2021, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 29. 8. 2022, č. j. 19 A 6/2022-51,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Rozhodnutím žalovaného ze dne 2. 2. 2022, č. j. MSK 159090/2021 (dále jen „*napadené rozhodnutí*“), bylo částečně změněno a ve zbytku potvrzeno rozhodnutí Městského úřadu Kopřivnice (dále jen „*prvostupňový správní orgán*“) ze dne 24. 11. 2021, č. j. 101758/2021/Rozs (dále jen „*prvostupňové správní rozhodnutí*“), kterým byl žalobce shledán vinným z přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bodu 7 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a změnách některých zákonů, v rozhodném znění (dále jen „*zákon o silničním provozu*“), kterého se dopustil tím, že dne 16. 4. 2021 v 9:23 hodin v k. o. Příbor – Prchalov, na silnici č. I/58, nedaleko tunelu pod obcí Prchalov ve směru jízdy z obce Mošnov, jako řidič motorového vozidla tovární značky Jeep, RZ: X nedovoleně, v rozporu se zákonem předjížděl v takovém místě, kdy se nemohl bezpečně zařadit před předjížděné vozidlo a zároveň při tomto předjíždění omezil v protisměru jedoucí motorové vozidlo Policie ČR, čímž porušil § 17 odst. 5 písm. b) a c) zákona o silničním provozu; za to byla žalobci uložena pokuta 6500 Kč a zákaz činnosti spočívající

v zákazu řízení všech motorových vozidel na dobu 6 měsíců. Změna napadeného rozhodnutí spočívala ve změně času spáchání přestupku z 9:23 na 9:10:58.

[2] Proti napadenému rozhodnutí brojil žalobce u Krajského soudu v Ostravě (dále jen „*krajský soud*“) žalobou, jíž se domáhal jeho zrušení a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení. Namítal, že došlo k zásadnímu porušení jeho procesních práv ve smyslu § 65 odst. 1 a 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „*s. ř. s.*“), a to zejména práva na užití zásady *in dubio pro reo* a presumpce neviny, jakož i práva na to, „*aby z provedených důkazů byly činěny závěry skutkové, které z nich opravdu plynou a ne závěry, které z nich neplynou.*“

[3] Krajský soud rozsudkem ze dne 29. 8. 2022, č. j. 19 A 6/2022-51 (dále jen „*napadený rozsudek*“), podanou žalobu zamítl. Konstatoval, že napadené i prvostupňové správní rozhodnutí je třeba posuzovat jako celek. Správní orgány se dle jeho názoru ve svých rozhodnutích podrobně zabývaly veškerými provedenými důkazy a rovněž se podrobně vyjádřily ke všem žalobcovým námitkám. K námitkám týkajícím se znaleckého posudku v obecné rovině poznamenal, že tento je třeba hodnotit stejně pečlivě jako ostatní důkazy, přičemž z judikatury a komentářové literatury plyne, že nepožívá větší důkazní síly a musí být podrobován všestranné prověrce nejen právní korektnosti, ale i věcné správnosti. Ze zásad dokazování pak plyne požadavek kritického hodnocení všech důkazů, včetně znaleckého posudku. Krajský soud přisvědčil závěru žalovaného, že znalecký posudek byl vypracován tendenčně ve prospěch žalobce, neboť znalec v něm hodnotil pouze rychlost vozidla policistů, ve kterém se nacházelo záznamové zařízení, a k rychlosti protijedoucího vozidla žalobce se vůbec nevyjadřuje. V posudku také schází určení místa, kde žalobce započal předjížděcí manévry. Z videozáznamu je zřejmé, že ve chvíli, kdy bylo vozidlo žalobce zaznamenáno kamerou, se nacházelo v levém, protisměrném jízdním pruhu; v čase 00:30,4 začalo služební vozidlo policistů provádět úhybný manévry doprava a již v čase 00:32,4 dochází k míjení vozidel. Řidič policejního vozidla počal úhybný manévry v době, kdy vozidlo žalobce bylo na úrovni předjížděného vozidla a kdy v tuto chvíli nebyl schopný dovodit, zda se jeho vozidlo stihne za 1,6 sekundy vrátit do svého jízdního pruhu. Ještě necelou vteřinu před míjením bylo vozidlo žalobce stále v protisměrném pruhu, byť pravými koly u středové čáry. Krajský soud dále konstatoval, že s videozáznamem koresponduje svědecká výpověď řidiče policejního vozidla. Z těchto důkazů vyplynulo, že řidič policejního vozidla nejprve vyčkával, pustil nohu z plynu v reakci na žalobcovo vozidlo v protisměrném pruhu a 1,6 sekundy před míjením začal provádět úhybný manévry vpravo. Stejně postupoval řidič předjížděného vozidla, který vjel za pravou vodící čáru a umožnil žalobci se zařadit do pravého jízdního pruhu, a to ve chvíli, kdy v podstatě jela všechna tři vozidla vedle sebe. Krajský soud přisvědčil žalovanému i v tom, že znalec nevzal v potaz ani chování řidiče předjížděného vozidla, který také přešel pravou vodící čáru, aby žalobce mohl dokončit předjížděcí manévry. S námitkou žalobce, že důvodem vybočení policejního vozidla byl rozkaz velitelky vozidla, krajský soud nesouhlasil, neboť ze svědeckých výpovědí dle něj takový závěr nevyplývá. Naopak je z nich zřejmé, že řidič policejního vozidla tak učinil z vlastní vůle bez ohledu na pokyn velitelky. Nedůvodnou shledal krajský soud také námitku překročení nejvyšší dovolené rychlosti policejním vozidlem, neboť znalec nepočítal s 5% tolerancí ve prospěch řidiče; a rychlost v úseku s nejvyšší dovolenou rychlostí 90 km/h byla 86,9 km/h.

pokračování

II. Kasační stížnost a vyjádření k ní

[4] Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále též „stěžovatel“) kasační stížnost, ve které navrhl jej zrušit a věc vrátit krajskému soudu k dalšímu řízení. Předně namítá totožně jako v žalobě porušení svých procesních práv v celém řízení ve smyslu § 65 odst. 1 a 2 s. ř. s., zejména práva na užití zásady *in dubio pro reo*, presumpce neviny a tvrdí, že z provedených důkazů byly činěny jiné skutkové závěry, než z nich skutečně plynou. Uvádí, že závěry učiněné krajským soudem neodpovídají provedeným důkazům a nejsou přesvědčivě odůvodněny.

[5] Nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku spatřuje stěžovatel v tom, že krajský soud nehodnotil provedené důkazy ve svém souhrnu tak, aby tvořily srozumitelný a logicky uspořádaný závěr; skutkovou podstatu předmětných přestupků stěžovatel objektivně i subjektivně nikdy nenaplnil.

[6] Stěžovatel dále uvádí, že z videozáznamu neplyne, že by si počínal jakkoli nebezpečně, jak tvrdí krajský soud. Předjíždění zahájil v povoleném úseku, předjel před sebou jedoucí vozidlo a zařadil se bezpečně do svého pruhu v situaci, kdy se mu nikdo nemusel vyhýbat ani měnit směr jízdy. To, že tak řidič policejního vozu učinil na základě rozkazu velitelky, na jednání a bezpečné jízdě stěžovatele ničeho nemění. Ve prospěch stěžovatele jednoznačně svědčí znalecký posudek a fakt, že předjížděl v místě, kde je předjíždění povoleno. Správní orgány nemají odborné znalosti srovnatelné se znalostmi renomovaného znalce; pokud s ním chtěly polemizovat, měly si obstarat revizní posudek. Pokud tak neučinily správní orgány ani soud, došlo k narušení zákonem daných zásad dokazování; byly odmítnuty a opomenuty důležité důkazy bez toho, aby byl tento postup náležitě objasněn.

[7] Znalecký posudek podle stěžovatele dokazuje, že policejní vozidlo nemuselo brzdit ani měnit směr jízdy. Z porovnání obou svědeckých výpovědí plyne, že řidič tak učinil na rozkaz začínající a nezkušené velitelky. Nelze činit závěr o spáchání přestupku na jejím subjektivním pocitu. Krajský soud sice provedl důkaz znaleckým posudkem i videozáznamem, ale neučil z nich správné skutkové a následně i právní závěry. Nevypořádal se ani s obhajobou stěžovatele, protože odbornou polemiku se závěry znaleckého posudku může vést jen znalec. Postup správních orgánů i soudu byl tedy v rozporu se zásadou *in dubio pro reo*.

[8] Dále stěžovatel poukazuje na to, že z videozáznamu je zřejmé, že policejní vozidlo jede patrně vyšší než v místě povolenou rychlostí 80 km/h a že předjíždění bylo zahájeno v době, kdy ještě nebylo ve výhledu policejní vozidlo. Dle stěžovatele je z videozáznamu zřetelně vidět, že pokud by policejní vozidlo jelo při pravé boční čáře, mělo by dostatek místa pro plynulý průjezd; nebýt objektivně nezkušené velitelky a nesecvičenosti posádky vozidla, projelo by vozidlo drahou rovně bez jakýchkoliv komplikací. Stěžovatel je přesvědčen, že znalecký posudek toto mimo jakoukoliv pochybnost dokazuje. Krajskému soudu se nepodařilo prokázat srozumění s možností relevantního ohrožení či omezení protijedoucího řidiče. Ve věci platí zásada *in dubio pro reo*; to, že policejní vozidlo vybočilo ze svého jízdního pruhu neznamená že tak učinilo v důsledku protiprávního jednání stěžovatele. Závěrem stěžovatel navrhuje provést revizní znalecký posudek z oboru

doprava za účelem posouzení otázky, zda bylo policejní vozidlo povinno změnit směr jízdy a zda by při nezměněném směru jízdy a rychlosti vozidla stěžovatele došlo ke snížení bezpečí ostatních účastníků silničního provozu nebo dokonce k jejich ohrožení.

[9] Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti navrhuje její zamítnutí.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[10] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval posouzením, zda byly splněny podmínky řízení. Zjistil, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, vůči němuž je přípustná ve smyslu § 102 s. ř. s., stěžovatel je v řízení zastoupen advokátem dle § 105 odst. 2 s. ř. s. a jsou splněny i obsahové náležitosti stížnosti dle § 106 s. ř. s.

[11] Před zahájením meritorního přezkumu se však musel zabývat otázkou přijatelnosti kasační stížnosti. Podle § 104a odst. 1 s. ř. s. Nejvyšší správní soud odmítne kasační stížnost ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, pokud tato stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Kasační soud se vymezením pojmu „*podstatný přesah vlastních zájmů stěžovatele*“ již zabýval při výkladu § 104a s. ř. s. ve znění účinném od 13. 10. 2005 do 31. 3. 2021 (srov. usnesení NSS ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39).

[12] Při rozhodování o (ne)přijatelnosti kasační stížnosti Nejvyšší správní soud vychází z judikatorně ustálených kritérií (srov. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, bod [52]), jež pramení ze závěrů usnesení NSS ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39. O přijatelnou kasační stížnost se podle tohoto usnesení může jednat v následujících typových případech: 1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly judikaturou NSS řešeny, 2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně, 3) je dána potřeba učinit judikaturní odklon, 4) v napadeném rozsudku bylo shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. O takové pochybení se může jednat tehdy, pokud: a) krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, b) krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva.

[13] Kasační stížnost je nepřijatelná.

[14] Předně je třeba konstatovat, že stěžovatel sám v kasační stížnosti nepředestřel žádné důvody týkající se její přijatelnosti; zdejší soud je přitom neshledal ani z kontextu tvrzení stěžovatele ve spojení s obsahem soudního a správního spisu.

[15] Některé kasační námitky stěžovatele z části doslovně kopírují námitky žalobní, např. argumentace stran rychlosti policejního vozidla, reakce řidiče policejního vozidla na rozkaz velitelky a údajná nezkušenost velitelky. Soudní ochrana veřejných subjektivních práv stěžovatele byla poskytnuta individuálním projednáním věci krajským soudem, důvody kasační stížnosti se proto musí odvíjet od tvrzeného pochybení krajského soudu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 10. 2016, č. j. 5 As 213/2015-38).

pokračování

Takové námitky jsou nepřipustné podle § 104 odst. 4 s. ř. s., neboť se opírají o jiné důvody, než které jsou uvedeny v § 103 s. ř. s. (např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 6. 2020, č. j. 10 As 181/2019-63, publ. pod č. 4051/2020 Sb. NSS, bod [12]; rozsudek ze dne 15. 12. 2022, č. j. 9 As 97/2022-27, body [9] a [10]).

[16] Napadený rozsudek je přezkoumatelný. Krajský soud reagoval na všechny v žalobě vznesené námitky a své závěry přesvědčivě a logicky odůvodnil i s poukazem na provedené důkazy. Co se týče znaleckého posudku, správní soud hodnotí jeho přesvědčivost stran jeho úplnosti ve vztahu k zadání, logického odůvodnění a jeho souladu s ostatními provedenými důkazy (rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2007, č. j. 2 As 71/2006-95; ze dne 6. 8. 2008, č. j. 3 Ads 20/2008-141). Platí, že správní orgán (případně pak soud) posuzuje, zda nejsou dány žádné jiné skutečnosti nebo důkazy, kterými by správnost závěrů posudku mohla být zpochybněna. Toto hodnocení je správní orgán či krajský soud nepochybně oprávněn provést bez toho, že by disponoval odbornými znalostmi (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 12. 2012, č. j. 3 As 22/2011-66). Znalci je totiž vyhrazeno pouze zkoumání otázek skutkových, právní hodnocení náleží správním orgánům či soudům (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 11. 2008, č. j. 1 As 59/2008-77, č. 1946/2009 Sb. NSS). V posuzovaném případě krajský soud uvedl, z jakých důvodů nepovažuje znalecký posudek předložený stěžovatelem za přesvědčivý a jaké okolnosti posudek nezohlednil, závěry znaleckého posudku posuzoval rovněž v kontextu ostatních důkazů; takové hodnocení bylo provedeno v souladu se zásadou volného hodnocení důkazů (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 2. 2004, č. j. 2 As 59/2003-70; ze dne 8. 10. 2013, č. j. 6 Ads 41/2013-65; ze dne 30. 5. 2008, č. j. 4 As 35/2007-120; ze dne 30. 6. 2008, č. j. 4 As 37/2007-119). Posouzení provedené krajským soudem stěžovatel nijak nezpochybnil. Důkaz revizním znaleckým posudkem uplatněný až v řízení o kasační stížnosti (ač stěžovateli nic nebránilo navrhnout jeho provedení již krajskému soudu, čímž v podstatě tímto popírá přezkumný charakter řízení o kasační stížnosti), tak lze označit za nadbytečný (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 2. 2021, č. j. 8 As 380/2018-31; ze dne 28. 4. 2005, č. j. 5 Afs 147/2004-89; ze dne 24. 5. 2017, č. j. 3 As 93/2015-41).

IV. Závěr a náhrada nákladů řízení

[17] Nejvyšší správní soud uzavírá, že krajský soud se v projednávané věci nedopustil žádného zásadního pochybení, které by mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele; respektoval judikaturu, od níž se ani kasační soud nehodlá jakkoli odchýlit. Při přezkoumávání skutkového stavu se nedopustil chyb, které by svojí povahou stály proti samotným základním zásadám přezkumného soudního řízení; stejně tak napadený rozsudek nevykazuje žádné nedostatky, které by bylo v rozporu s právem na spravedlivý proces nechat bez povšimnutí, natož pak nedostatky závažné.

[18] S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele; odmítl ji proto podle § 104a s. ř. s. jako nepřijatelnou. O věci rozhodoval bez jednání za podmínek § 109 odst. 2 s. ř. s.

[19] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Soud o nákladech nerozhodoval podle § 60 odst. 3 s. ř. s., přestože kasační stížnost odmítl, a to s ohledem na závěry usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS (srov. obdobně usnesení NSS ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021-28, či ze dne 25. 8. 2021, č. j. 1 Azs 119/2021-55). Stěžovatel v řízení nebyl úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný měl ve věci plný úspěch, avšak nevznikly mu žádné náklady nad rozsah jeho úřední činnosti, a proto mu soud nepřiznal náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 15. června 2023

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu